

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 562/2021-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2021 prerokoval vyhlásenie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky **Petra Straku** o jeho zaujatosti vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2028/2021 a takto

r o z h o d o l :

Sudca III. senátu Ústavného súdu Slovenskej republiky Peter Straka **nie je vylúčený** z konania a rozhodovania vo veci vedenej na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 2028/2021.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav a námietka zaujatosti

1. Ústavný súd vedie pod sp. zn. Rvp 2028/2021 konanie o ústavnej sťažnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 Csp 171/2018. Vec bola pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému, ktorý je členom III. senátu ústavného súdu.

2. Sudca ústavného súdu Peter Straka, ktorý je členom III. senátu ústavného súdu, listom z 21. októbra 2021 adresovaným predsedovi ústavného súdu oznámil v zmysle § 49 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) svoju zaujatosť vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľa, a to pre svoj pomer k veci. V konkrétnostiach sudca ústavného súdu uviedol, že „sťažovateľ uplatňuje práva z tvrdených zbytočných prietáhov v konaní, v ktorom som bol činný. Rozhodoval som ako člen senátu Krajského súdu v Prešove proti rozsudku Okresného súdu Prešov vo veci sp. zn. 28 C 57/2016 z 20. februára 2017.“.

3. Pokynom predsedu ústavného súdu z 21. októbra 2021 bolo oznámenie v súlade s čl. IV bodom 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2021

do 31. decembra 2021 (ďalej len „rozvrh práce ústavného súdu“) pridelené na rozhodnutie podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde do štvrtého senátu ústavného súdu, oprávneného na rozhodnutie, ak ide o sudcov tretieho senátu.

3.1. V súlade s čl. II bodom 3 rozvrhu práce ústavného súdu tak o vyhlásení zaujatosti sudcu ústavného súdu Petra Straku rozhodoval štvrtý senát ústavného súdu v zložení Libor Duľa – predseda senátu a sudcovia Ladislav Duditš a Miroslav Duriš (ďalej len „námietkový senát“).

II.

Relevantná právna úprava

4. Podľa § 49 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, zúčastnenej osobe alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nezaujatosti. Dôvodom na vylúčenie sudcu ústavného súdu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu ústavného súdu v konaní o prerokúvanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach na ústavnom súde.

4.1. Podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu je vylúčený z konania a rozhodovania vo veci aj vtedy, ak bol v tej istej veci činný pri výkone inej funkcie alebo povolania, než je funkcia sudcu ústavného súdu.

4.2. Podľa § 49 ods. 4 zákona o ústavnom súde dôvody vylúčenia podľa odseku 1 alebo odseku 2 oznámi sudca ústavného súdu bezodkladne predsedovi ústavného súdu.

5. Podľa § 50 ods. 1 prvej vety zákona o ústavnom súde sudca ústavného súdu môže sám vyhlásiť svoju zaujatosť vo veci; musí tak urobiť písomne bezodkladne a uviesť jej dôvody.

5.1. Podľa § 51 ods. 2 prvej vety zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu ústavného súdu rozhoduje iný senát ústavného súdu určený rozvrhom práce.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

6. Ústavný súd na úvod zdôrazňuje, že nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a straníckosti. V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu. Objektívna nestrannosť sa naproti tomu neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Podľa názoru ESLP objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prerokúvanej veci a účastníkom konania. Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania (jeho právneho zástupcu) je

objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že naznačujú nedostatok nestrannosti súdu (rozsudok ESLP vo veci Pullar v. Spojené kráľovstvo).

7. Námietkový (štvrtý) senát ústavného súdu po preskúmaní dôvodov uvedených vo vyhlásení sudcu tretieho senátu ústavného súdu Petra Straku vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2028/2021 dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky podľa § 49 ods. 2 zákona o ústavnom súde na vylúčenie sudcu Petra Straku z prejednávania a rozhodovania danej veci.

8. Preskúmaním ústavnej sťažnosti sťažovateľa vedenej ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 2028/2021 a listu sudcu spravodajcu z 21. októbra 2021 bolo zistené, že žalobou podanou na okresnom súde a vedenou pod sp. zn. 28 C 57/2016 si sťažovateľ uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve. Okresný súd v predmetnej veci rozhodol rozsudkom č. k. 28 C 57/2016-47 z 20. februára 2017 (právoplatným 30. apríla 2018), ktorý potvrdil Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 20 Co 82/2017-68 z 22. februára 2018 v senáte, ktorého členom bol aj sudca Peter Straka. Následne si sťažovateľ v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov žalobou doručenou okresnému súde 11. septembra 2018 a vedenou pod sp. zn. 13 Csp 171/2018 uplatnil nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 300 eur (na základe už citovaných rozhodnutí konštatujúcich porušenie práv a povinností stanovených normami spotrebiteľského práva). Predmetná vec bola pridelená sudcovi okresného súdu Mgr. Petrovi Revickému.

9. Pretože v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 13 Csp 171/2018, ktorého postup je predmetnom ústavného prieskumu (v konaní pod sp. zn. Rvp 2028/2021), nebol sudca činný, námietkový senát ústavného súdu rozhodol o jeho nevyhlásení z konania a rozhodovania v danej veci tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2021

Libor Duľa
predseda senátu